

**EKOLOGICZNE
FORUM MŁODZIEŻY**

**Fundacja Ekologiczne
Forum Młodzieży**

ul. Al. 1000-lecia Państwa Polskiego 75/1 m.7
15-111 Białystok
NIP 9662119029 REGON 369516150
KRS 0000719480

Wyżary, dn. 27 lipca 2022 r.

SE
01.08.2022

**Szanowny Pan
Jerzy SIRAK
Burmistrz Miasta Hajnówka**

Szanowny Panie Burmistrzu,

Uprzejmie proszę o wyrażenie zgody na umieszczenie w przestrzeni publicznej postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Proponujemy lokalizację pomnika na skwerze im. Dr Dymitra Wasilewskiego, od strony frontu budynku mieszczącego min. Urząd Miejski w Hajnówce. Od skweru zaczyna się ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Postaci Marszałka nie trzeba przybliżać. Warto jednak podkreślić, że był bezsprzecznie twórcą niezależnego państwa polskiego, od 11 listopada 1918 r. Naczelnym Wodzem Armii Polskiej, Naczelnikiem Państwa, dwukrotnym Premierem, a także od 1920 r. pierwszym Marszałkiem Polski.

Hajnówka i okolice były miejscem licznych zdarzeń w trakcie wojny polsko – bolszewickiej. 28 lipca 1920 r, w okolicach dworca kolejowego, miała miejsce bitwa 10 Pułku Ułanów z oddziałami bolszewickimi. Na przełomie sierpnia i września operowały tu 2 Armia Wojska Polskiego pod dowództwem gen. Rydza – Śmigłego oraz 4 Armia pod dowództwem gen. Leonarda Skierskiego. We wrześniu kursował między Hajnówką a Czeremchą pociąg pancerny „Bartosz Głowacki”. W okolicach Hajnówki stacjonowały także w drugiej połowie lipca 1920 r. dwie eskadry 7 Dywizjonu Lotniczego.

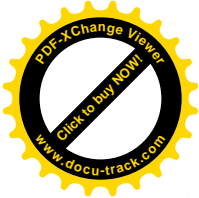
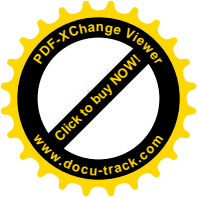
Józef Piłsudski przebywał w Hajnówce w dniach 22 – 23 września 1920 r, kierując osobiście działaniami wojsk polskich na froncie wschodnim. Mieszkał wówczas w salonce, stojącej na dworcu kolejowym.

W okresie międzywojennym lokalna społeczność ufundowała Marszałkowi pomnik. Stanął w okolicy Placu Rezerwistów – miejsca lokalnych uroczystości patriotycznych - przy ul. 3 Maja. Badacz historii pow. hajnowskiego Witold Tatarczyk w „Dziejach Hajnówki do 1944 roku” wskazuje, że pomnik Józefa Piłsudskiego stanął w Hajnówce naprzeciwko kuźni Mierzwińskiego. Podobne pomniki, fundowane w dowód wdzięczności za odzyskanie przez Polskę niepodległości, zostały postawione w Białowieży i Nowoberezowie.

Okoliczne cmentarze są miejscem pochówku żołnierzy walczących u boku Naczelnika. Na nieczynnym od 1935 r, zabytkowym cmentarzu prawosławnym w Dubinach spoczywają zwłoki Ukraińców, którzy pod bezpośrednim dowództwem atamana Symona Petlury uczestniczyli w wojnie polsko – bolszewickiej. W 1921 r. na terenie i w otulinie Puszczy Białowieskiej osiedliło się ponad 2000 „bałachowców”, głównie Białorusinów, biorących udział w działaniach wojennych po stronie Polski. Ich bezpośrednim dowódcą był gen. Stanisław Bułak – Bałachowicz. Mają swoje miejsce wiecznego spoczynku, wraz z rodzinami, na terenie całego powiatu hajnowskiego.

Fundacja Ekologiczne Forum Młodzieży
ul. Aleja 1000-lecia Państwa Polskiego 75/1 m.7, 15-111 Białystok
REGON: 369516150, NIP: 9662119029, KRS: 0000719480
www.ekologiczneforummlodziezy.pl, biuro@ekologiczneforummlodziezy.pl
adres do korespondencji: Wyżary 1, 16-040 Gródek

[Handwritten mark]

W Hajnówce żołnierze Marszałka spoczywają min. w rejonie wiaduktu kolejowego, przy ul. Białowieskiej. W nieoznaczonych mogiłach pochowane są tam zwłoki 12 żołnierzy z 1920 r. Bardziej znanym, dzięki godnemu upamiętnieniu miejscem, jest zbiorowa mogiła na Międzytorach. Pochowani są w niej polscy żołnierze, min. rozstrzelani przez cofające się w drugiej połowie sierpnia 1920 r. wojska bolszewickie.

Uchonorowanie pomnikiem w Hajnówce Komendanta Józefa Piłsudskiego, będzie także oddaniem hołdu tym wszystkim jego podwładnym, spoczywającym najczęściej bezimiennie, na pobliskich cmentarzach.

Proponowana lokalizacja pomnika, w centralnej części miasta, wydaje się być najbardziej godnym, ale też praktycznym rozwiązaniem. Biegąca wzdłuż skweru ulica Aleksego Zina – przy odpowiednim zabezpieczeniu przez organizatorów i policję – może stanowić miejsce spotkań mieszkańców miasta w trakcie uroczystości patriotycznych.

Fundacja „Ekologiczne Forum Młodzieży”, w ramach działań statutowych, zajmuje się min. ochroną tradycji narodowych. Realizuje cele poprzez współdziałanie z innymi organizacjami i instytucjami. Współdziałanie to może mieć charakter wsparcia finansowego i organizacyjnego.

W ostatnim czasie, wspólnie z innymi podmiotami i osobami fizycznymi Fundacja upamiętniła postać sołtysa Jana Mackiewicza z Masiewa, zamordowanego przez bolszewików w sierpniu 1920 r, miejsce związane z powstaniami Listopadowym i Styczniowym obok miejscowości Hożna na terenie gminy Narew. Obecnie jesteśmy w trakcie budowy pomnika przypominającego postaci Adama Loreta – pierwszego po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. Dyrektora Naczelnego Lasów Państwowych i prof. Jana Szyszko – zmarłego nagle w październiku 2019 r. Ministra Środowiska. Wspólny dla obu postaci pomnik będzie miał swoją lokalizację przy budowanej kaplicy w Czerlonce.

Po pozytywnym rozstrzygnięciu przez Radę Miasta Hajnówka naszej prośby proponujemy uzgodnienie z Panem Burmistrzem szczegółowej, wspólnej realizacji zamierzonego, tak istotnego dla lokalnej społeczności przedsięwzięcia.

W załączeniu:

1. Projekt zagospodarowania terenu -lokalizacja pomnika.
2. Projekt podstawy pomnika.
3. Wizualizacja figury pomnika w formie zdjęcia.

Z poważaniem
Zarząd Fundacji
Ekologiczne Forum Młodzieży

PREZES ZARZĄDU

Marcelina Puchalska

Fundacja Ekologiczne Forum Młodzieży
ul. Aleja 1000-lecia Państwa Polskiego 75/1 m.7, 15-111 Białystok
REGON: 369516150, NIP: 9662119029, KRS: 0000719480
www.ekologiczneforummlodziezy.pl, biuro@ekologiczneforummlodziezy.pl
adres do korespondencji: Wyżary 1, 16-040 Gródek

